

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 10 / 16. 5. 2012

Poplatky za znečištění ovzduší se do roku 2021 zvýší

Firmám se zřejmě budou poplatky za znečištění ovzduší do roku 2021 zvyšovat v duchu původního vládního návrhu zákona o ochraně ovzduší. Počítá s tím senátní verze předlohy, kterou sněmovna schválila, i když původně navrhovala poplatky do deseti let zrušit. Zákon v podobě, proti níž protestovaly Svaz průmyslu a dopravy a Svaz chemického průmyslu, nyní dostane k podpisu prezident.

Za senátní verzi bojoval ministr životního prostředí Tomáš Chalupa (ODS). „Zvýhodňuje provozovatele, kteří snižují emise více, než je vyžadováno, na rozdíl od provozovatelů, kteří balancují na zákonem vyžadované hranici,“ uvedl ministr. Podle něj přijatá varianta také posiluje motivační složku průmyslových firem pořizovat si čistší technologie a pomůže zlepšit kvalitu ovzduší nejen v nejzátíženějších regionech.

Od poplatků budou osvobozeny firmy, pokud by na nich měly zaplatit méně než 50 tisíc Kč. Platit tak přestane zhruba 90 % hlavně malých nebo středně velkých firem, neboť nyní limit představuje pouze 500 Kč. Sněmovna je původně navrhovala zvýšit jen na desetinásobek. Díky senátním úpravám by poplatky muselo podle ministra odvádět 200 firem, nyní jich je 4300, které prý platí ročně kolem 430 mil. Kč. Výnos z poplatků se přitom po zvýšení limitu podle Chalupy sníží o maximálně 8 %.

Podle kritiků budou od poplatků osvobozeny nejen drobné provozovny v rámci snížení byrokratické zátěže, ale také uhlíčná elektrárna Prunéřov nebo zařízení ocelářské společnosti Arcelor Mittal. Poslankyně KSČM Kateřina Konečná do seznamu výčtově zařadila desítky dalších firem po celé republice. Místopředseda ČSSD Lubomír Zaorálek novinářům řekl, že norma není ideální, ale je dobrou zprávou pro

oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. „Lobbistické návrhy byly přehlasovány. Vracíme se k tomu základnímu principu, že kdo znečišťuje, ať platí,“ prohlásil.

Výnosy z poplatků se podle schválené verze rozdělí mezi Státní fond životního prostředí (65 % poplatku), kraje (25 %) a podporu rozvoje sítě měřicích stanic Českého hydrometeorologického ústavu (10 %). Konečná slíbila předložit novelu, podle níž by kraje dostaly 75 % z poplatků a fond jen 25 %.

Velcí znečišťovatelé mají za emise prachu platit od příštího roku 4200 Kč za tunu do roku 2016, poté by se měly poplatky zvyšovat až do roku 2021 na výsledných 14 700 Kč. Mírněji se mají zvýšit poplatky za vypouštění oxidu siřičitého, oxidu dusíku a za emise těkavých organických látek. Sněmovna původně požadovala, aby firmy od roku 2016 neplatily za vypouštění oxidu siřičitého, oxidu dusíku a těkavých organických látek, od roku 2022 ani za tuhé znečišťující látky.

Podle Svazu průmyslu a dopravy a Svazu chemického průmyslu jsou ale poplatky přežitě a neefektivní a jejich cílem není zlepšit kvalitu ovzduší, ale zvýšit příjmy Státního fondu životního prostředí. „Na svůj provoz spotřebuje fond ročně téměř dvojnásobnou částku, než vybere na poplatcích,“ sdělil již dříve ČTK viceprezident Svazu průmyslu Jan Rafaj.

Norma zavádí i povinné revize kotlů na tuhá paliva, které lidé budou muset podstoupit každé dva roky. První revize by měli podstoupit nejpozději do roku 2016 pod hrozbou pokuty až 20 tisíc Kč. Zákon má také umožnit obcím vymezit nízkoemisní zónu a zakázat do nich vjezd zastaralým autům pod podmínkou zajištění objízdné trasy. Týkat se to má hlavně velkých měst, lázní či obcí v chráněných územích.

Poplatek za odpad bude až 1000 Kč za obyvatele a rok

Poplatek za odvoz odpadu by mohl činit až 1000 Kč za obyvatele a rok, tj. dvojnásobek současné maximální výše. Sněmovna přijala senátní znění novely zákona o místní poplatcích, který jej stanoví. Poslanci chtěli původně nechat výši platby na obcích tak, aby odrážela skutečnou výši nákladů na likvidaci netříděného odpadu. Pokud novelu podepíše prezident, obce budou moci zvýšit poplatek od ledna. Z 250 Kč na max. 750 Kč by obce mohly podle novely zvýšit poplatek za svoz netříděného odpadu. Platba 250 Kč za tříděný odpad zůstane stejná. Podle jednoho z předkladatelů Jana Husáka (TOP 09) čekají na novelu starostové, předloha respektuje potřeby obcí a je bezkonfliktní. Tím, že v ní bude stanovena pevná částka, odpadnou debaty o tom, zda je předloha ústavní. Možnost zvýšení plateb nepřichází ve vhodnou dobu, uvedl Ladislav Šincel (ČSSD), jenž poukázal na všeobecné zdražování a vládní šetření. Šéf poslanců ODS Zbyněk Stanjura zdůraznil, že zákonodárci poplatek nezdražují; jeho výše je a bude na obcích. (Pokračování na stránce 2)

V časopise ODPADY 5/2012

mj. najdete:

- PŘÍLOHA: VODOHOSPODÁŘSKÁ STRUKTURA
- Speciál: Finanční služby v odpadovém hospodářství
- Hrozí nám odpadová reforma?
- Alternativa ke skládkám i spalovnám

• Co může přinést těžba břidlicového plynu

Ukázkový výtisk zdarma na

<http://predplatne.ihned.cz/predplatne/zkouska.php?tit=OD&pref=1>

Předplatné si zajistěte na

www.odpady.ihned.cz

economia
OBSAH ROZHODUJE

Z Jihlavy se asi bude část komunálního odpadu vozit do brněnské spalovny

Z Jihlavy se zřejmě bude část komunálního odpadu vozit do brněnské spalovny. Ve městě má kvůli tomu vzniknout překladiště, kde se odpad bude před převozem lisovat. Odpad z jihlavských popelnic zatím končí na městské skládce v Henčově, její kapacita se už ale zaplňuje. Objem odpadu na skládkách by se také měl podle požadavku unie výrazně snížit, informoval Martin Málek, mluvčí podniku Služby města Jihlavy. Podle údajů Služeb města Jihlavy se teď v Henčově ročně ukládá asi 15 tisíc tun komunálního odpadu. O vznik překladiště odpadu by se měl postarat podnik ASMJ, v němž má 51 % soukromá firma .A.S.A., která se zabývá svážením komunálního odpadu z území mimo Jihlavu. Zbývající podíl v podniku drží Služby města Jihlavy. Tento společný podnik už dva roky provozuje linku na třídění odpadu v jihlavské průmyslové zóně Hruškové Dvory. Překladiště má vzniknout v sousedství linky, fungovat by mohlo od příštího roku.

Zveme vás na 13. ročník konference

Odpady a obce 2012,

kteřá se koná v rámci cyklu
Odpadových dnů 2012.

**Proběhne 6. a 7. června v Hradci Králové
v Kongresovém centru ALDIS**

V odborných přednáškách a v panelových diskusích se bude hovořit např. o tématech: příprava nových zákonných norem v odpadovém hospodářství, jeho regionální řešení z pohledu samospráv, zpětný odběr výrobků, ekonomické nástroje, organizace odpadového hospodářství v obcích či sběrné dvory.

Přihlaste se nejpozději do 24. května.

**On-line přihlášku a více informací najdete
na www.ekokom.cz.**

(Pokračování ze stránky 1)

Opoziční ČSSD stejně jako komunisté předlohu nepodpořili. Poplatek by nově měli ze zákona platit také cizinci, kteří v Česku pobývají déle než tři měsíce. Obcím jej budou muset platit lidé také za rekreační chaty a chalupy nebo apartmány, a to ve výši za jednu osobu. Schválené doporučení Senátu je ve shodě s původní verzí poslanecké předlohy, která také počítala se stoprocentním navýšením současného poplatku. Sněmovna ale původně také chtěla, aby platila už od července. Autoři novely z řad poslanců TOP 09 a Starostů zdůvodnili možnost zvýšit poplatky za odpad tím, že mnohé obce nyní na likvidaci odpadů doplácí a částka se neupravovala deset let.

Sněmovna stvrdila nový zákon o podporovaných zdrojích energie

Sněmovna přehlasovala veto prezidenta Václava Klause a stvrdila nový zákon o podporovaných zdrojích energie. Zákon v jednom předpisu soustřeďuje podporu pro obnovitelné zdroje, druhotné zdroje a kombinovanou výrobu elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů. Mezi podporované zdroje energie zahrnuje biometan. Podle prezidenta však mj. přináší neodhadnutelné zvýšení cen energií. Zákon podpořilo 145 poslanců napříč politickými stranami. Vedle podpory výroby biometanu zákon ponechává povinnost vykoupit elektřinu z obnovitelných zdrojů i u těch provozovatelů, u kterých ze zákona koncem roku skončí příslušné smlouvy.

Ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba varoval, že pokud by sněmovna zákon nepřijala, bude tlak na podporu obnovitelných zdrojů ze státního rozpočtu ještě vyšší, protože bude platit současný zákon. Podpora obnovitelných zdrojů byla v minulosti nastavena příliš štědře, upozornil.

Podle Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) bylo zavedení nové legislativy spojeno s evropskou směrnicí a měla platit již dříve. Při zachování dosavadního stavu by hrozila ČR žaloba ze strany Evropské komise a finanční sankce. Podpora všech zdrojů v novém zákoně je také podle MPO podmíněna splněním řady podmínek, které povedou k energeticky efektivnímu využívání těchto zdrojů.

Energetický regulační úřad (ERÚ) s podporou biometanu, se kterou zákon počítá až ve výši 1700 Kč za megawatthodinu, nesouhlasí. Hrozí tím podle ERÚ prudký rozvoj zdrojů na biometan, což by mohlo zvýšit ceny energie jako nedávno solární elektrárny. Prostřednictvím dalších legislativních změn chce ERÚ od roku 2014 docílit úplného zastavení finanční podpory pro nové obnovitelné zdroje, neboť podle šéfky ERÚ Aleny Vitáskové se stala podpora pro české spotřebitele ekonomicky neúnosnou. Nový zákon také upravuje způsob nakládání se solárními panely na konci jejich životnosti. Likvidaci panelů, které výrobce prodal a prodá do 1. ledna 2013, bude muset financovat provozovatel solární elektrárny. Po tomto datu už to bude muset zajistit výrobce panelů. Provozovatelé tuzemských solárních elektráren proti tomu protestovali. Tvrdí, že na tento účel již finančně přispívají v rámci evropské asociace PV Cycle. Při dvojnásobném zatížení hrozí někteří z investorů arbitrážemi.

Česká fotovoltaická průmyslová asociace rozhodnutí sněmovny přivítala: „Hlavním přínosem zákona je, že umožňuje obchodování s elektřinou z obnovitelných zdrojů na burze – postupně se snížením podpory se zde bude elektřina obchodovat pouze na základě tržních principů.“

Norma také ruší rezervace nevyužitého výkonu obnovitelných zdrojů v síti z roku 2010, což umožní připojování nových solárních či větrných elektráren. „Celkem jde o zhruba 600 MW, které budou moci být využity například pro malé solární elektrárny na střechy rodinných domů,“ uvedla asociace. Zákon ale také nadále počítá s 26% daní na solární elektrárny.

Martin Sedlák z Aliance pro energetickou soběstačnost chválí, že zákon počítá s podporou tepla z obnovitelných zdrojů. „Pomůže tak rozšíření rychle rostoucích dřevin a podpoří české zemědělství,“ uvedl. Sedlák ale legislativě vytýká, že zachovává podporu spalování dřevní štěpky a hnědého uhlí až do roku 2015. „Dotace také získá spalování netříděného komunálního odpadu, kdy cenné suroviny skončí ve spalovnách a sníží se motivace třídít komunální odpad,“ dodal.

Nová norma má podle vlády pomoci Česku dosáhnout cíle, ke kterému se zavázala v rámci EU, aby do roku 2020 obnovitelné zdroje pokrývaly 13,5 % spotřeby energie. ERÚ však předpokládá, že ČR dosáhne cíle již v roce 2013. Fotovoltaici upozornili, že by měl být přehodnocen související plán pro podporovaný výkon solárních elektráren, který byl do roku 2020 již naplněn. „Pokud se neaktualizuje, přijde fotovoltaika o podporu již od roku 2014 – předtím než dosáhne konkurenceschopnosti kolem roku 2017,“ dodala asociace.

Veřejnost neví o nákladech na obnovitelné zdroje

Většina české veřejnosti nemá reálnou představu o nákladech na podporu obnovitelných zdrojů energie. Lidé většinou zastávají názor, že by obnovitelné zdroje měly být finančně podporovány, ale podpora by neměla být povinností. Vyplyvá to průzkumu, který zveřejnila společnost Factum Invenio. „Dvě třetiny populace se kloní k závěru, že příspěvek na obnovitelné zdroje energie by neměl být povinný,“ uvedl ředitel Factum Invenio Jan Herzmann. Většina lidí je dle průzkumu ochotna zaplatit na příspěvcích na obnovitelné zdroje do 300 Kč ročně. Nechtějí, aby se jim tím výrazně zvýšil účet za elektřinu.

(Pokračování na stránce 3)

Sokolovská uhelná vydá letos na obnovu krajiny 52 milionů korun

Těžební společnost Sokolovská uhelná letos vydá zhruba 52 mil. Kč na obnovu krajiny a rekultivaci. Ve srovnání s loňskem je to částka mírně nižší. Peníze půjdou zejména na lesnickou a pěstební činnost na ploše kolem 329 hektarů, dokončení projektů z minulých let a zahájení úprav části Podkrušnohorské výsypky na území o rozloze přibližně 118 hektarů. Letos tam přijdou na řadu základní terénní úpravy. Základní úpravy Podkrušnohorské výsypky, které jí dají budoucí tvar, budou trvat zhruba dva roky. Teprve potom přijdou na řadu biologické rekultivace. Právě ty na Sokolovsku letos dominují. Pomalu na ně dochází i při úpravách území Medard-Libík v blízkosti budoucího jezera.

ÚOHS zrušil tendr Thomayerovy nemocnice na úklid a odpady

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zrušil tendr pražské Thomayerovy nemocnice na úklid a odvoz a likvidaci odpadů. V zakázce s předpokládanou hodnotou 122 mil. Kč našel několik chyb. Rozhodnutí je pravomocné, nemocnice se proti němu neodvolala. Nemocnice už podle mluvčí vypsal nový tendr, ve kterém zohlednila připomínky úřadu. Antimonopolnímu úřadu vadilo to, že firmy, které se o tendr zajímaly, mohly mít pouze jednoho subdodavatele. Podle ÚOHS byla tato podmínka omezující a mohla „zapříčinit skrytou diskriminaci, kdy budou nedovoleně upřednostněni větší dodavatelé, což povede k poškozování hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli“.

Poslanci odsouhlasili konec leteckých postřiků chemickými přípravky

Sněmovna opakovaně stvrdila vládní novelu zákona o rostlinolékařské péči, která kromě jiného ukončí dosavadní praxi leteckých postřiků. Provozovat je bude možné jen za zákonem stanovených podmínek. Poslanci současně s tím přehlasovali Senát a odmítli jeho pozměňovací návrh, který do novely zaváděl nové povinnosti při dovozu vína.

Ministr Chalupa slíbil zákon kvůli těžbě břidlicových plynů

Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa (ODS) slíbil připravit právní předpis, který by se týkal těžby břidlicových plynů. Uvedl to v Senátu v rámci zprávy o stavu životního prostředí v České republice. Zdůvodnil to tím, že nynější zákony na tuto těžbu nepamatojí. Připomenul, že zrušil souhlas ministerstva s průzkumem břidlicových plynů na Náchodsku a Trutnovsku. Proti průzkumu protestovali tamní občané.

„Rádi bychom provedli nějakou hlubší právní úpravu, která bude věnována této nové a v České republice dosud nevyzkoušené technologii, abychom našli nějaké rozumné řešení,“ uvedl Chalupa. Podotkl, že dva ze tří zákonů, které je možné využít, jsou z roku 1988.

(Pokračování na stránce 3)

(Pokračování ze stránky 2)

Neuvědomují si však, že domácnosti, které elektrinou svítí a vaří, přispívají ročně na obnovitelné zdroje dle Factum Invenio kolem 1100 Kč. Průměrná domácnost, která elektrinou také ohřívá vodu, ročně za tzv. zelenou energii platí zhruba 2300 Kč. Domácnost, která elektrinou také topí, přispívá ročně na obnovitelné zdroje kolem 7000 Kč. Řada lidí se podle Herzmana nevyzná ve struktuře své faktury za elektrinu a neví, jakou částkou na obnovitelné zdroje přispívá. „Lidé znají jen konečnou cenu za elektrinu,“ uvedl. Lidé si také neuvědomují, kolik stojí celková podpora obnovitelných zdrojů. Letos tato částka činí přes 38 mld. Kč. „Lidé si představují, že se celkové náklady pohybují kolem čtyř miliard,“ řekl Herzmann.

Průzkum dále zjistil, že veřejnost by v podpoře preferovala vodní a větrné elektrárny. Ty by podpořilo přibližně devět Čechů z deseti. Solární zdroje se umístily až na třetím místě. Mnozí mimořádní respondenti se však vyjádřili negativně vůči stavbám větrných elektráren v přírodě. Téměř 72 % veřejnosti se také mylně domnívá, že ČR ve srovnání s vyspělými ekonomikami ve využívání obnovitelných zdrojů zaostává. „Ve skutečnosti přitom Česko patří mezi země, které do podpory obnovitelných zdrojů energie investovaly v poměru k HDP nejvíce,“ poznamenal Herzmann.

Výhodná podpora obnovitelných zdrojů v posledních letech umožnila rozsáhlý rozvoj především solárních elektráren. Elektrina kvůli nim významně zdražila, protože podpora tvoří část ceny elektřiny. Stát byl nucen sáhnout k opatřením, která rozvoj obnovitelných zdrojů omezila a Energetický regulační úřad chce od roku 2014 zastavit veškerou podporu pro nové obnovitelné zdroje. „Postoj veřejnosti k podpoře obnovitelných zdrojů energie je sice kladný a veřejnost se této myšlence v zásadě nebrání, ale nejdůležitějším kritériem stále zůstává cena, kterou za elektrinu platíme. Pro devět z deseti Čechů je nejdůležitější, aby se cena elektřiny dále nezvyšovala,“ dodal Herzmann.

Nevratné obaly loni v ČR skončily recyklací ze 72 procent

Celkem 72 % z nevratných obalů, které loni použili lidé v Česku, skončilo v tříděném odpadu. Každý Čech vytrídil 38,9 kg papíru, plastů, skla a nápojových kartonů, což je o 2,3 kg víc než v roce 2010. K barevným popelnicím na tříděný odpad to má obyvatel ČR z domu průměrně 106 metrů. Systém firmy EKO-KOM, která zajišťuje zpětný sběr po celé zemi, zajistil využití a recyklaci na 621 273 tun vyhozených odpadů, což znamená meziroční nárůst 3 %. V domácnostech podle statistiky EKO-KOM třídilo loni 68 % obyvatel ČR. Je to o 2 % víc než v předcházejícím roce. Počet barevných kontejnerů narostl koncem roku 2011 na 213 946. Podle evropských směrnic má dosáhnout obecná míra recyklace obalů až 75 %, 60 % má platit pro sklo, 44 % pro papír a karton, 50 % pro kovy a 20 % pro plasty. V popelnicích na netříděné zbytky na jednoho Čecha připadá víc než 300 kg odpadu ročně. Produkce komunálních odpadů patří k nejnižším v evropské sedmadvacitce, což souvisí s kupní silou, spotřebitelským chováním a četností výměny spotřebního zboží. Za klesající produkci směšného komunálního odpadu stojí snaha o třídění, konstatovala vládní zpráva o životním prostředí za rok 2010. V porovnání s EU Česko pokulhá v množství energeticky využitelného či spáleného odpadu, i v ostatních unijních zemích je nicméně skládkování nevyužívanějším způsobem odstraňování komunálních odpadů.

SITA CZ chce mít v Chomutově sklad odpadů vč. nebezpečných

Společnost SITA CZ chce v části Chomutova Nové Spořice provozovat sklad odpadů včetně nebezpečných. Ročně tam má zpracovávat až 35 tisíc tun odpadů. Lidé i blízké obce jsou proti, petici podepsalo už přes 3600 lidí. Na projednávání záměru na chomutovskou radnici jich ale dorazilo jen pár. „Nechceme stavět skládku ani spalovnu. Bude to – laicky řečeno – velký sběrný dvůr,“ snažil se místní ukliďník ředitel severočeské divize firmy Pavel Matoušek. Ujistil, že odpad se bude v případném novém areálu pouze zpracovávat, nic tam nebude uloženo natrvalo. V souvislosti s neustálou obměnou zpracovávaného odpadu se místní bojí velkého navýšení kamionové dopravy přes dosud klidnou lokalitu. Proti je i obec Černovice, která vlastní část pozemku pod příjezdovou komunikací. V areálu může být najednou až 150 tun nebezpečného odpadu a 400 tun jiného opadu. Na dotaz, kolik kamionů denně bude do areálu jezdit, Matoušek jednoznačně neodpověděl. „Nyní máme v Chomutově v provozu pět kamionů. Jejich provoz nebude nijak zvlášť navýšen, předpokládáme tak o dva kamiony týdně,“ řekl. Jeden z místních ho ale konfrontoval s tím, že na dřívějším jednání u primátora mluvil o 40 až 45 kamionech za den.

K posudku vlivu na životní prostředí EIA má připomínky Ústecký kraj i Chomutov. Kraji vadí např. nedostatečné řešení odpadních vod, eventuálního hluku z provozu a problematiky obslužné dopravy. Město vidí problém v kanalizaci, kterou nevládní majitel většiny kanalizační sítě v regionu, takže není jasné, kam by voda odtékala. Doporučilo také aktuální hydrogeologický průzkum. Územní plán města takový provoz v lokalitě povoluje, přesto ho tam město nechce. Firma v Chomutově už jeden areál pro nakládání s odpady má, chce ho ale rozšířit na plochu přes 9000 m². Podobná „logistická centra“, jak firma překladiště odpadů nazývá, provozuje např. v Benešově, Pardubicích, Zlíně nebo Hodoníně. Zda bude moci areál v Chomutově vyrůst, bude záležet hlavně na výsledku posuzování vlivu stavby na životní prostředí na krajském úřadu. Vydá rozhodnutí až po zapracování připomínek.

(Pokračování ze stránky 2)

„Vůbec nepředvídají situaci tohoto typu a fakticky znamenají v některých ohledech dosti nenosné možnosti výkladu a rizika právních a ekonomických důsledků,“ dodal.

Centrála VIG ČR má certifikát za šetrnost k přírodě

Novou centrálu VIG ČR na Rohanském nábřeží v pražském Karlíně odborníci nedávno označili za nejlepší kancelářský dům světa, nyní získala nejvyšší stupeň mezinárodního certifikátu – LEED Platinum. Ten hodnotí hlavně úspor-

nost budovy, její ekologickou náročnost a vliv na okolí. V Evropě je takových staveb jen deset, v České republice je centrála VIG ČR první budovou, která toto nejvyšší hodnocení získala. „Komisi uchvátil například unikátní obvodový plášť budovy s vertikálními sklobetonovými pilastry, které fungují jako slunolamy. Dále chlazením budovy, které využívá vltavskou vodu, a v neposlední řadě také vnitřní komfort budovy,“ říká Rick Fedrizzi, prezident organizace U. S. Green Building Council, která certifikáty vydává.

Petice proti průzkumu ložisek uhlí

Ve Slaném na Kladensku zahájili petiční akci proti průzkumu ložisek černého uhlí, který chce v oblasti provést společnost Wildhorse Energy CZ. Kritici se obávají znečištění podzemních vod, sesuvů půdy a devastace krajiny. Firma požádala Ministerstvo životního prostředí o stanovení tzv. průzkumného území. Uhlí chce těžit metodou podzemního zplyňování, při které se uhlí zapálí pod zemí a na povrch se dostává jen plyn. Stejně plány má firma ve Středočeském kraji také na Mělnicku a Mladoboleslavsku. Slaný a starostové dalších 21 obcí proti tomu chtějí bojovat. Rozhodli se, že nedají souhlas se vstupem na obecní pozemky za účelem průzkumných prací.

Aplikace SmogAlarm

Aplikaci SmogAlarm, která přináší informace o aktuálním stavu znečištění ovzduší, nyní mohou využívat téměř všichni majitelé chytrých mobilních telefonů. Obecně prospěšná společnost Čisté nebe v Ostravě představila novou verzi aplikace. Ovzduší na Ostravsku patří dlouhodobě k nejznečištěnějším v zemi i v Evropě. Aplikaci SmogAlarm společnost poprvé spustila loni v listopadu a byla určena pro chytré telefony s operačním systémem Android. Aplikaci nyní vylepšila a nově navíc informace o kvalitě ovzduší mohou využívat i uživatelé iPhoneů a majitelé chytrých telefonů s operačním systémem Windows Phone. „Ještě existuje operační systém Symbian, ale ten je na ústupu, takže pro ten jsme to nedělali,“ řekl předseda správní rady Jan Kozina. Dodal, že původní aplikaci si dosud stáhlo zhruba 15 tisíc uživatelů. Čisté nebe nově bu-

(Pokračování na stránce 4)

Praha 10 odstranila 14 tun odpadu z černých skládek

Praha 10 bojuje s černými skládkami. Za 1. čtvrtletí letošního roku dalo vedení radnice z území městské části odstranit na 74 skládek s celkem 14 tunami odpadu, informoval mluvčí Prahy 10 Jan Charvát s tím, že ke zlepšení životního prostředí v lokalitě přispěli i sami rezidenti, kteří radnici na skládky upozornili. Zástupci radnice od počátku roku provedli pravidelnou kontrolu 500 znečištěných míst, na která je často upozornili sami obyvatelé, a to pomocí multimediálních zpráv. „Nejčastěji je to formou MMS zpráv, kterými nás lidé upozorňují na inkriminovaná místa. Na základě jejich podnětů jsme pak schopni rychle reagovat a zjednat nápravu,“ přibližuje zástupce starosty Prahy 10 Vladimír Novák. Od ledna do března podle něj obyvatelé Prahy 10 zaslali radnici na 50 podnětů, které upozorňovaly nejen na černé skládky, ale i na znečištění zdí, závady na komunikacích nebo na městském mobiliáři. Kromě městských pozemků kontrole podléhají i veřejně přístupná místa ve vlastnictví různých organizací či soukromých majitelů. „V případě, že se zjistí na tomto pozemku skládka či jiné znečištění, snažíme se majitele kontaktovat a dohodnout se na nápravě, následně je mu zaslána výzva k zabezpečení úklidu a pravidelné údržbě,“ dodává Novák.

Kromě nelegálních skládek se městská část potýká i s nepořádnými majiteli psů. Jen v 1. kvartále letošního roku bylo z ulic a parků v Praze 10 odstraněno na 11 tun psích exkrementů.

Architekt odpadu představil udržitelnou samostatnost pro každého

Americký architekt Michael Reynolds, známý u nás především jako hlavní protagonista dokumentu *Architekt odpadu* (2007), zavítal opět do Česka, aby během květnové mezinárodní stavitelské dílny v zatím utajeném místě nedaleko Prahy pomohl zrealizovat první českou zeměloď (earthship). Představitel tzv. biotektury navrhuje nezávislé domy (zeměloď), jež staví z velké části z přírodních a recyklovaných materiálů, nejčastěji ojetých pneumatik, PET a skleněných lahví či použitých plechovek.

Zeměloď jsou vytápěny i chlazeny přirozeně, vyrábějí si vlastní elektřinu, sbírají dešťovou vodu, čistí svou odpadní vodu a pěstují nezanedbatelné množství potravy.

Takové soběstačné domy už stojí v mnoha zemích světa (včetně Evropy) a jsou variantou i pro případ, že by na Zemi došlo k vyčerpání neobnovitelných zdrojů energie. Zeměloď jsou příležitostí zejména pro rozvojové země, například v oblastech postižených přírodními katastrofami, ale jsou výzvou i pro zastánce přístupu trvale udržitelného způsobu života ve světě tzv. rozvinutém. Navíc budoucí obyvatelé zeměloď se vždy účastní stavby.

Z loňské iniciativy pražského magistrátu by první pražská zeměloď, s využitím jako vzdělávací centrum, měla stát v Botanické zahradě v Praze-Tróji. Podmínkou je schválení nákladů na stavbu v letošním rozpočtu. Další informace najdete na www.gif.cz a www.zemelod.cz. (s d)

Ukázka jedné realizované „zeměloď“ Phoenix Earthship (Nové Mexiko) se systémem zadržování dešťové vody. Foto: archiv

MŽP nabízí základním školám peníze na venkovní učebny

Základní školy mohou od Ministerstva životního prostředí získat peníze na výstavbu nebo rozšíření takzvaných přírodních učeben, tedy míst, kde si děti mohou své znalosti přírodních věd ověřovat v praxi mimo zdi školní budovy. „Grant z revolvingového fondu poskytuje žadatelům až sto procent uznatelných nákladů. Jeho maximální výše je 70 tisíc Kč,“ informovala Ilona Vysoudilová z tiskového odboru Ministerstva životního prostředí. Celkově ministerstvo na tyto účely vyčlenilo 25 mil. Kč. „Učitelé, děti i jejich rodiče mohou díky projektu vytvořit například školní arboretum. Cílem je, aby se aktivně podíleli na návrhu a realizaci nové učebny, která bude stát mimo zdi školní budovy. Využívat by se měla v hodinách všech vyučovaných předmětů a měla by být dětem přístupná i pro mimoškolní aktivity,“ popsala Vysoudilová účel projektu. Více <http://www.mzp.cz/>.

Ropáka i Zelenou perlu 2012 získal šéf parku Šumava Stráský

Ekologickou Anticenu Ropák za největší protiekologický počin i Zelenou perlu za anti-ekologický výrok z loňska obdržel šéf Národního parku Šumava Jan Stráský. Hlavním důvodem je „diskreditace poslání parku v očích veřejnosti“. Informoval o tom Miroslav Patrik z ekologického sdružení Děti Země. Zelenou perlu obdržel Stráský za větu: „Zákon je dodržován tím, že bude neustále porušován, ale jeho porušování bude kryto jím umožněnými výjimkami.“ Vyšla v článku nazvaném Šumava chce prosadit intenzivní zásahy proti kůrovci, a to v červenci 2011 na zpravodajském serveru www.denik.cz.

(Pokračování ze stránky 3)

de informace o kvalitě ovzduší nabízet i lidem, kteří nemají telefony. Na webových stránkách www.smogalarm.cz se zájemci mohou přihlásit k odběru e-mailových zpráv, které uživatele upozorní na zhoršenou kvalitu ovzduší v jeho okolí. Když se ovzduší zhorší na úroveň 5 – špatná nebo 6 – velmi špatná, dostane uživatel e-mail s upozorněním.

RWE staví v Polsku novou větrnou elektrárnu

Německá společnost RWE zahájila v Polsku výstavbu své čtvrté větrné elektrárny. Firma postaví na severu země celkem 19 turbin, každou o výkonu 2 megawatty, za více než 60 mil. eur (1,5 mld. Kč). Investorem je RWE Innogy, která se specializuje na obnovitelné zdroje energie.

Konference o světovém summitu v Riu

Sídlo české diplomacie v Praze hostilo konferenci k přípravám světového summitu o udržitelném rozvoji, který se bude konat v červnu v brazilském Riu de Janeiro. Vyjednávači nyní připravují finální dokument, který by summit měl schválit. Česká republika je prostřednictvím Ministerstva životního prostředí zapojena do tvorby společné pozice států EU, kterou sedmadvacítka na summitu chystá.

Obce na Vysočině schválily pokračování příprav na stavbu spalovny

Pokračování příprav na stavbu velké spalovny komunálního odpadu na Vysočině už schválilo 15 největších měst i kraj. Jako poslední se záměrem zabývalo městské zastupitelstvo v Pacově. Teď se bude chystat další dokumentace potřebná pro stavbu i osvětové akce pro veřejnost. Podle dosavadních představ obcí a kraje by spalovna asi za 3 mld. Kč mohla v Jihlavě vzniknout do roku 2018. Z odpadu bude vyrábět teplo a elektřinu.

Západní pobřeží USA zaplavuje smetí, zřejmě jde o dozvukunami

Západní pobřeží Spojených států v těch dnech začalo zaplavovat smetí. Pravděpodobně jde o dozvuk loňské vlnyunami v Japonsku. Ochránci životního prostředí od Kalifornie po Aljašku proto bijí na poplach. Informoval o tom deník The Wall Street Journal. Smetí, na němž často jsou japonské nápisy, může být první vlnou pozůstatků pounami, která loni 11. září spláchla do oceánu části japonských měst.

Mnohem více pozůstatků pounami se ale nachází v Tichém oceánu mezi Japonskem a Severní Amerikou. Japonská vláda odhaduje, že ničivá vlna smetla do moře 5 mil. tun smetí od zdi budov po části aut. Z toho asi 3,5 mil. tun se potopilo u japonského pobřeží. Zbytek ale zůstal na hladině a mořské proudy by jej postupně v příštích letech měly doplnit na severoamerické pobřeží. Ve smetí z Japonska zatím nebyla zjištěna zvýšená radiace.